

RAAD VAN DISCIPLINE

Beslissing in de zaak onder nummer van: 23-483/AL/GLD

Beslissing van de voorzitter van de Raad van Discipline in het ressort
Arnhem-Leeuwarden van 21 augustus 2023
in de zaken

**23-483/AL/GLD, 23-485/AL/GLD, 23-486/AL/GLD, 23-487/AL/GLD, 23-535/AL/GLD
en 23-536/AL/GLD**

naar aanleiding van de klacht van:

klaagster

gemachtigde: mr. [S], advocaat te [plaats]
over

1) verweerster

en haar (toenmalige) advocaat-bestuurders:

2) (23-483/AL/GLD)

3) (23-485/AL/GLD), tot 31 december 2020 advocaat,

4) (23-486/AL/GLD), tevens klachtenfunctionaris

5) (23-487/AL/GLD)

6) (23-536/AL/GLD)

(voormalig) advocaten te Groningen

samen ook: **verweerdere**

De plaatsvervangend voorzitter van de raad van discipline (hierna ook: de voorzitter) heeft kennisgenomen van de brieven van de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Gelderland van 17 juli 2023 in de zaken 23- 483/AL/GLD (K 22/76), 23-485/AL/GLD (K 22/75), 23-486/AL/GLD (K 22/73) en 23-487/AL/GLD (K 22/74) en de brieven van de deken van 29 juli 2023 in de zaken 23-535/AL/GLD (K 22/77) en 23-536/AL/GLD (K 22/78) en van de op de inventarislijst genoemde bijlagen in die klachtzaken.

1 FEITEN

In alle zaken:

Voor de beoordeling van de klachten gaat de voorzitter, gelet op het klachtdossier, uit van de volgende feiten.

1.1 In 2016 heeft klaagster zich samen met haar zus tot verweerster gewend met het verzoek hen bij te staan bij de verkoop van hun gezamenlijke een landbouwbedrijf.

Eén van de advocaten van verweerster, mr. T, is daarna opgetreden als advocaat van klaagster (en haar zus). De verkopende makelaar was C Makelaardij (hierna ook: C). C was tevens een cliënt bij verweerster.

1.2 Klaagster en haar zus hebben ten behoeve van de verkoop met C een courtageovereenkomst gesloten.

1.3 Tussen de verkopende partij (klaagster en haar zus) en de kopende partij (hierna: W) is een geschil ontstaan over de (ver)koop van het landbouwbedrijf. W betwistte dat een koopovereenkomst tot stand was gekomen met betrekking tot het landbouwbedrijf.

1.4 Klaagster is er daarna bekend mee geworden dat een nieuwe koper was gevonden voor het landbouwbedrijf voor wie C een tweede courtageovereenkomst heeft opgesteld. Daarover is tussen klaagster en haar zus een geschil ontstaan met C.

1.5 In zijn brief van 4 mei 2017 heeft mr. T klaagster geadviseerd over de tweede courtageovereenkomst van C.

1.6 Mr. W heeft C geadviseerd over de courtageovereenkomst.

1.7 Bij e-mail van 8 mei 2017 heeft mr. T aan klaagster een conceptbrief voorgelegd die aan C zou kunnen worden gezonden. Verder heeft mr. T onder meer het volgende geschreven:

Ik vermeld nog dat ik de inhoud heb afgestemd met mijn kantoorgenoot mr. [W] die hierover eerder door [C] is geraadpleegd. [Mr. W] kan zich volledig met de inhoud verenigen.

1.8 In haar e-mail van 6 juli 2018 heeft klaagster aan mr. T het volgende geschreven: *Het moet mij toch ook nog even van het hart dat [mr. W] kennelijk geen moeite heeft gehad om destijds [C] dat 'geweldige' advies te geven om 2x courtage te rekenen, terwijl wij al jullie cliënten waren. En wij vervolgens jou weer in de armen hebben moeten nemen om dit nog enigszins te beperken. Hier is gedragsrechtelijk ook wel wat van te vinden wat mij betreft. Ik heb een hele vieze smaak in de mond van deze hele situatie en wil graag snel en klip en klaar weten waar jullie staan.*

1.9 Op 9 juli 2018 heeft mr. T daarop richting klaagster als volgt gereageerd: *Naar aanleiding van ene eerder toegezonden conceptbrief spraken wij over de aansprakelijkstelling van [C]. Ik deelde jou mede dat mijn kantoorgenoot [mr. W] weleens diensten voor [C] verricht en dat om deze reden in dit dossier "zuiver" gehandeld moet worden.*

Inmiddels nam ik ook kennis van jouw beide berichten van 6 juli jl. Ook deze heb ik bij de verdere beoordeling betrokken.

Allereerst: [mr. W] heeft in dit dossier [C] niet van adviezen voorzien. In het bijzonder ook heeft hij niets geadviseerd over het in rekening brengen van twee courtagebedragen. In zoverre bestaat geen aanleiding voor de "vieze smaak in de mond" als genoemd in jouw tweede bericht van 6 juli jl.

Uiteraard heb ik de thans voorliggende situatie wel met [mr. W] besproken. Wij komen daarbij tot het inzicht dat de aansprakelijkstelling van [C] "gewoon" door mij verzonden zal worden, waarbij wij [C] van tevoren kort zullen berichten dat de aansprakelijkstelling er aan zit te komen. (...).

1.10 Op 10 juli 2018 heeft mr. T namens klaagster C aansprakelijk gesteld.

1.11 Op 12 november 2018 heeft C bij de deken van het arrondissement Noord-Nederland een klacht ingediend over mr. T in verband met mogelijke belangenverstrengeling.

1.12 In de begeleidende brief bij zijn nota van 11 december 2018 heeft mr. T het volgende aan klaagster geschreven:

Nog twee opmerkingen van mijn zijde. Allereerst geldt ook hier het nader overeengekomen uurtarief van € 125,-. Ik verwijs daarbij naar de afspraken die wij maakten in het dossier [W]. En mijn tweede opmerking: het spreekt vanzelf dat ik mijn werkzaamheden ter zake van de door [C] ingediende klacht niet in rekening breng.

1.13 Bij beslissing van 20 januari 2020 (zaaknummer 19-130/AL/NN) heeft de raad de klacht van C tegen mr. T gegrond verklaard en geoordeeld dat hij zich schuldig heeft

gemaakt aan belangenverstremgeling door op te treden tegen [C]. Bij beslissing van 21 augustus 2020 heeft het Hof van Discipline geoordeeld:

5.5 Het hof is met de raad van oordeel dat aan geen van de voorwaarden van Gedragsregel 15 lid 3 is voldaan en dat verweerster niet tegen klager mocht en mag optreden. Daarbij acht het hof niet alleen van belang het onweersproken feit dat klager al lange tijd een vaste relatie is van het kantoor van verweerster, zodat reeds uit dien hoofde vertrouwelijke informatie van klager op het kantoor bekend zal zijn, maar ook dat klager in de zaak van de verkoper tegen de koper als makelaar betrokken is geweest en in overleg met verweerster ten behoeve van de gevoerde procedure verklaringen heeft opgesteld. Bovendien heeft klager in diezelfde zaak, met betrekking tot de courtage-afspraken, genoegzaam aangetoond dat hij advies heeft gevraagd en gekregen van de Kantoorgenoot en is verweerster zelf ook betrokken geweest bij de vastlegging van die courtage afspraken. De reactie van klager op de aangekondigde aansprakelijkstelling kan bezwaarlijk anders worden gezien dan als een (redelijk) bezwaar tegen het optreden van verweerster tegen klager.

Het Hof van Discipline heeft aan mr. T een berisping opgelegd.

1.14 Op 11 oktober 2020 heeft klagster een e-mail met als onderwerp 'protest' aan verweerders gestuurd die is gericht aan mr. T. Daarin heeft klagster haar verbazing uitgesproken over het feit dat voor de bespreking en reacties naar aanleiding van haar vragen over de dienstverlening bedragen in rekening zijn gebracht. Verder heeft klagster gemeld dat zij nog openstaande nota's onder protest zal betalen en dat zij alsnog protesteert tegen eerdere nota's. Ook heeft zij daarin gemeld dat voor zover verweerders menen dat er fouten zijn gemaakt richting haar dat zij een creditfactuur en excuses van betrokkenen op prijs stelt. Deze e-mail is afgesloten met de zin: *Een kopie van deze brief zend ik aan de maten, mr. [L], mr. [W] en de klachtenfunctionaris mr. [M].*

1.15 Op 25 juni 2021 heeft klagster, samen met haar zus, verweerster en het bestuur van verweerster aansprakelijk gesteld.

1.16 Op 28 september 2021 heeft er een bemiddelingsgesprek plaatsgevonden tussen de deken in het arrondissement Noord-Nederland en drie advocaten van verweerster, mrs. W, L en M. Partijen zijn niet tot een oplossing gekomen.

1.17 Op 2 mei 2022 heeft klagster bij de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Noord-Nederland een klacht ingediend over verweerders. Op verzoek van deze deken en met instemming van partijen zijn de klachten voor onderzoek doorgestuurd naar de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Gelderland.

2 KLACHT

In alle zaken:

De klacht houdt, zakelijk weergegeven, in dat verweerders tuchtrechtelijk verwijtbaar hebben gehandeld als bedoeld in artikel 46 Advocatenwet (Aw) door:

(i) in hun (toenmalige) hoedanigheid van bestuurder van verweerster klagster niet adequaat te informeren en adviseren;

Toelichting: Volgens klagster had het op de weg van het kantoor c.q. ieder van de bestuurders gelegen om klagster te wijzen op de cliëntrelatie met C. Dat hadden zij kunnen doen bij het aannemen van de zaak van klagster in november 2016, dan wel bij het kort geding van 17 maart 2016. Ook had het kantoor c.q. ieder van de bestuurders klagster moeten informeren over de mogelijk door haar te lijden dan wel reeds geleden schade als gevolg van de handelswijze van de mrs. W, L en T.;

In zaak 23-486/AL/GLD:

(ii) op te treden als klachtenfunctionaris van verweerster terwijl hij, mr. M, ook betrokken was bij de onderliggende procedure;

Toelichting: De e-mail van klaagster van 11 oktober 2020 aan de klachtenfunctionaris heeft niet geleid tot een gesprek over haar klachten over de mrs. W, L en T. Die interne klachten zijn niet behandeld conform de interne klachtenregeling. Daarnaast heeft de klachtenfunctionaris die klachten niet doorgeleid naar een andere advocaat die niet betrokken was bij de onderliggende procedure.

3 VERWEER

In alle zaken:

3.1 Volgens verweerders is klaagster niet-ontvankelijk in haar klacht. De klacht is te laat, buiten de termijn van artikel 46g Aw, door klaagster bij de deken ingediend. Ook is klaagster niet-ontvankelijk op grond van vaste rechtspraak van het Hof van Discipline. Een klacht tegen een advocatenkantoor kan alleen worden ontvangen als het gedrag waarover wordt geklaagd alle bestuurders kan worden aangerekend. Slechts in bepaalde gevallen kan een klacht tegen het kantoor ontvankelijk zijn, wanneer de klacht te maken heeft met de organisatie van het kantoor als zodanig. Daarvan is volgens verweerders geen sprake. omdat de klacht tegen de individuele In zaak 23-486/AL/GLD:

3.2 Verweerder (mr. M), tevens klachtenfunctionaris, heeft de e-mail van klaagster van 11 oktober 2020 niet aangemerkt, en behoefde dat ook niet zo te begrijpen, als een interne klacht. Reden dat hij daar als klachtenfunctionaris niets mee heeft gedaan.

3.3 Op de website van verweerster is aangegeven dat er een klachtenregeling is en wie de klachtenfunctionaris is. Daarmee had klaagster bekend kunnen zijn.

3.4 Voor zover klaagster vond dat hij haar interne klacht niet (goed) in behandeling heeft genomen, had het op haar weg gelegen om verweerder daarop te wijzen. Dat heeft zij niet gedaan.

4 BEOORDELING

In alle zaken:

Is klaagster ontvankelijk in haar klacht tegen verweerders?

4.1 Op grond van artikel 46g lid 1 sub a Aw wordt een klacht(onderdeel) door de voorzitter niet-ontvankelijk verklaard indien (sub a) de klacht wordt ingediend na verloop van drie jaren na de dag waarop de klager heeft kennisgenomen of redelijkerwijs kennis heeft kunnen nemen van het handelen of nalaten van de advocaat waarop de klacht betrekking heeft. In lid 2 is bepaald dat niet-ontvankelijk verklaring op grond van het bepaalde in lid 1 achterwege blijft, indien de gevolgen van het handelen of nalaten redelijkerwijs pas na het verstrijken van de driejaartermijn bekend zijn geworden. In dat geval verloopt de termijn voor het indienen van de klacht een jaar na de datum waarop de gevolgen redelijkerwijs als bekend geworden zijn aan te merken. Het gaat in artikel 46g lid 1 onder a Aw om naar objectieve maatstaven aan te nemen aanwezige kennis bij klager van het handelen of nalaten van de advocaat waarop de klacht betrekking heeft en niet om subjectieve wetenschap van dat handelen of nalaten bij klager. De voorzitter zal aan de hand van deze maatstaf beoordelen of klaagster ontvankelijk is in zijn klacht.

4.2 Uit de overgelegde stukken is de voorzitter gebleken dat klaagster in de loop van 2017 een geschil heeft gekregen met haar eigen makelaar C nadat zij had ontdekt dat C een tweede courtageovereenkomst had opgesteld voor een nieuwe koper van het bedrijf van haar en haar zus. Op 4 mei 2017 heeft mr. T klaagster daarover geadviseerd en heeft hij haar op 7 mei 2017 een conceptbrief voor C voorgelegd. In die e-mail heeft mr. T ook vermeld dat hij de inhoud van de brief had afgestemd met zijn kantoorgenoot, mr. W. die, zo schreef mr. T, over die courtageovereenkomst

eerder door C was geraadpleegd. Een jaar later is klaagster in haar e-mail van 6 juli 2018 aan mr. T erop ingegaan dat door verweerster mogelijk een gedragsrechtelijke norm is overtreden omdat zowel klaagster als C cliënten van verweerster - het kantoor - waren. Ondanks de uitleg over de gang van zaken door mr. T in zijn e-mail van 9 juli 2018 heeft klaagster daarna per e-mail van 10 juli 2018 verweerster aansprakelijk gesteld voor haar geleden en nog te lijden schade. Naar het oordeel van de voorzitter is de in artikel 46g lid 1 sub a Aw genoemde termijn dan ook in ieder geval in juli 2018 aangevangen. De klacht is echter pas op 2 mei 2022 bij de deken ingediend en daarmee ruim buiten de genoemde termijn van drie jaar. De enkele omstandigheid dat klaagster op 21 augustus 2020 bekend is geworden met de beslissing van het Hof van Discipline over de klacht van C tegen mr. T, waaruit volgt dat mr. T zich schuldig heeft gemaakt aan belangenverstrengeling, maakt het oordeel van de voorzitter niet anders. Het geschil met verweerders, waarover klacht (i) gaat, was in ieder geval in juli 2018 bij klaagster bekend. Dat zij er toen voor heeft gekozen om geen klacht in te dienen, blijft voor haar risico.

4.3 Nu verder van bijzondere omstandigheden op grond waarvan verschoonbaar zou kunnen zijn dat de klacht buiten de termijn is ingediend niet is gebleken, is de klacht op grond van artikel 46g lid 1 sub a Aw niet-ontvankelijk. Aan een inhoudelijke beoordeling van klacht (i) komt de voorzitter dus niet meer toe.

In zaak 23-486/AL/GLD:

4.4 De voorzitter stelt voorop dat het in de artikelen 46 en volgende van de Advocatenwet geregelde tuchtrecht betrekking heeft op het handelen en nalaten van advocaten als zodanig en een behoorlijke beroepsuitoefening beoogt te waarborgen. Artikel 46 houdt mede in een tuchtrechtelijke aansprakelijkheid voor *'handelen of nalaten dat een behoorlijk advocaat niet betaamt'*. Onder dergelijk handelen of nalaten kunnen ook gedragingen in een andere hoedanigheid of privégedragingen van een advocaat vallen indien tussen die gedragingen en de praktijkuitoefening voldoende verband bestaat, en bij gebreke van zodanig verband, indien het gaat om gedragingen die voor een advocaat in het licht van zijn beroepsuitoefening absoluut ongeoorloofd moeten worden geacht en het vertrouwen in de advocatuur ondermijnen.

4.5 In het onderhavige geval heeft verweerder betwist dat hij is opgetreden als klachtenfunctionaris. Naar het oordeel van de voorzitter hoefde verweerder de e-mail van klaagster van 11 oktober 2020, gelet op de inhoud daarvan en omdat deze was gericht aan mr. T, ook niet te begrijpen als een interne klacht. Dit betekent dat niet is komen vast te staan dat verweerder in deze tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld richting klaagster, zodat de voorzitter klachtonderdeel (ii) kennelijk ongegrond zal verklaren.

BESLISSING

De voorzitter verklaart:

in alle klachtzaken:

klaagster, met toepassing van artikel 46g lid 1 sub a Aw, niet-ontvankelijk in klacht (i) over verweerders;

in klachtzaak 23-486/AL/GLD:

klacht (ii), met toepassing van artikel 46j Aw, kennelijk ongegrond.

Aldus beslist door mr. P.F. A. Bierbooms, plaatsvervangend voorzitter, bijgestaan door mr. M.M. Goldhoorn als griffier en uitgesproken in het openbaar op 21 augustus 2023.
Griffier

Voorzitter

Verzonden d.d. 21 augustus 2023